

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова ГО “Міжнародна
співка супервізорів”
Зінько О.М.
“29” вересня 2025 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«ПРОФЕСІЙНА СУПЕРВІЗІЯ»**

Назва курсу	«Професійна супервізія»
Тривалість навчання	6 місяців Початок - 11 березня 2026 року Завершення - 19 серпня 2026 року
Графік курсу	Щосереда з 18.00 до 21.00
Обсяг курсу	Лекції 10*3=30 годин Практичні 10*3=30 годин Навчаючі супервізії 10*3=30 годин Кіноклуб 2*2=4 години Асиміляційні сесії = 12 години Самостійна робота =30 годин Сертифікація - 14 годин
Кількість годин / кредитів	150 годин (5,0 кредитів ECTS)
Платформа для навчання	ZOOM, особистий кабінет на сайті https://www.psy-perspektiva.com.ua/

Викладачі	Зінько Оксана- Ph.D , психологиня, Голова ГО "Міжнародна спілка супервізорів", Голова ГО "Соціальний проєкт "Разом", керівниця курсів підвищення кваліфікації психологів "Перспектива". Антоненко Наталія - магістерка психології, арттерапевтка, ведуча груп підтримки, супервізорка в полімодальному підході, координаторка соціального проєкту «Разом», секретарка ГО "Міжнародна спілка супервізорів". Короцінська Юлія - психологиня, психотерапевтка, сексологиня, експертка з саморегуляції емоцій, старша викладачка кафедри психології ДонНУ ім. В.Стуса, менторка та супервізорка психологів-початківців, Голова етичного комітету "Міжнародна спілка супервізорів" Ярмола Тетяна - сімейна психологиня, ведуча психологічних груп, ведуча інтерв'їзійних груп, телеекспертка, супервізорка у полімодальному підході. Селіванова Олена - кризова психологиня, сертифікована супервізорка, спеціалістка з короткострокового консультування, екзистенційна терапевтка у навчанні, бізнес-тренерка, супервізорка соціального проєкту «Разом». Мітченко Катерина - викладачка Дніпровського державного університету внутрішніх справ, аспірантка Криворізького державного педагогічного університету, психологиня ГО “Соціальний проєкт "Разом", психодіагност, член НПА. Приймак Юлія - аналітичноорієнтована психотерапевтка, супервізорка в полімодальному підході, засновниця ГО “Равлик”.
------------------	---

Сторінка курсу	https://www.psy-perspektiva.com.ua/superviziya#kurs-superviziya https://supervision-spilka.com/professional-supervision
Передумови зарахування на курс	Не менше 10 років у професії психолога Не менше 5 років практичної діяльності Щонайменше 1 рік участі у груповій супервізії Наявність психотерапевтичної освіти чи викладацької діяльності - вітається Процедура допуску до навчання передбачає проведення первинного інтерв'ю у форматі співбесіди
Мета та завдання курсу	Мета курсу спрямована на підготовку майбутніх супервізорів та після його завершення, що сприятиме їх успішній професійній діяльності. Завдання курсу «Професійна супервізія»: - розширення й поглиблення знань у сфері професійної супервізії; - вдосконалення необхідних умінь для майбутніх супервізорів; - стимулювання до особистісного та професійного самовдосконалення; - створення майбутніми супервізорами індивідуальної стратегії професійної реалізації протягом навчання та після нього.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Консультативна психологія», «Тренінг професійного зростання», «Основи психотерапії», «Сімейна

	психологія”, “Психодіагностика”, “Основи патопсихології”.
Інформація про курс	Курс «Професійна супервізія» складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Теоретичні основи професійної супервізії» аналізуються основні теоретичні уявлення щодо професійної супервізії; розкривається понятійний і термінологічний апарат курсу; висвітлюються види та особливості застосування професійної супервізії у діяльності психолога. У змісті другого модуля «Практичні основи професійної супервізії» відбувається практико-орієнтована робота у формі навчальних супервізій, демовізій, дидактичні розбори.
Актуальність курсу	Опанування курсом дає можливість психологу набути уміння проводити професійну супервізію індивідуального та групового формату, допомагати колегам ефективно вирішувати професійні труднощі, формувати професійній імідж, оволодівати необхідними уміннями професійного самовиховання, самоосвіти та самоорганізації, та створювати індивідуальну стратегію професійного самовдосконалення.
Структура курсу	Семінар 1. Вступ до супервізування. 1.1. Супервізія як вид професійної діяльності. 1.2. Становлення супервізорської практики. 1.3. Завдання, роль, позиція супервізора. 1.4. Сеттінг в супервізії. Семінар 2. Етичні та організаційні принципи супервізії. 2.1. Кодекс супервізійної етики. 2.2. Кодекс практики. 2.3. Компетентність супервізорів. 2.4. Принципи і правила роботи супервізійної групи.

	2.5. Роль супервізора у групі. 2.6. Етапи роботи супервізійної групи. Семінар 3. Функції та ролі супервізора. Фокуси уваги супервізії. 3.1. Функції супервізії. 3.2. Супервізорські ролі. 3.3. Фокуси уваги у полімодальній багатофокусній супервізії. Семінар 4. Шести фокусна модель супервізії Семінар 5. 6 та 8 фокусна модель супервізії. Документація супервізора Семінар 6. Супервізія в організаціях. Індивідуальна супервізія. Семінар 7-12. Практика супервізії. Дидактичні розбори. Метавізія. Нетворкінги. Кіноклуби. Літературні клуби.
Політика курсу	Політика щодо дедлайнів Виконання поставлених завдань протягом курсу має відбуватися відповідно графіку. Політика щодо академічної доброчесності: закликаємо слухачів до здобуття теоретичних знань і практичних навичок із застосування принципів та правил дотримання політики академічної доброчесності; формування академічної культури та нетолерантного ставлення до проявів академічного шахрайства; вироблення необхідних практичних навичок усного та писемного мовлення, необхідних для майбутньої супервізорської діяльності; формування ефективної мотивації до самоосвіти та розвитку, здатності до критичного мислення і перевірки фактів. Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом. Слухачі мають інформувати менеджера про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку слухачі зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Політика академічної поведінки та етики: Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом; Вчасно виконувати домашні завдання та для самостійної роботи;
Сертифікація.	На завершення курсу слухач подає: - звіт про роботу супервізора (не менше 20 годин загалом) - протокол проведеної групової та індивідуальної супервізії - рефлексію щодо навчання на курсі.
Сертифікат	За успішного проходження курсу та виконання поставлених завдань видається сертифікат про присвоєння статусу “Супервізор” від ГО “Міжнародна спілка супервізорів”
Менеджерка курсу	Шаталова Анастасія. Зв'язатися у Telegram - @ashatalova_psy

Основна література з курсу “Професійна супервізія”

1. Браун А., Боурн А. Супервізор у соціальній роботі: супервізія догляду в громаді, денних та стаціонарних установах. Київ: Університет. вид-во «Пульсари», 2013. 240 с.
2. Савчук О. М., Миргородська І. В. Стандарти супервізії в соціальній роботі: Наукові записки НАУКМА. Т. 136: Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. Київ, 2016. С. 67–71.
3. Ушакова І. В. Супервізія: навч. посіб. [для студентів вищ. навч.закл.]. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. 228 с.
4. Шендеровський К. С. Тактичний менеджмент соціальної служби: посіб. для керівників соц. служб. Київ: [б. в.], 2011. 222 с.
5. Абакумова-Кочюнене Ю. Процесс супервизии: экзистенциальный взгляд. Бирштонас-Вильнюс: ВЕЭАТ, 2005. URL: http://valery-159.narod.ru/psychologi/psy/psy_026.htm.
6. Астремська І. В. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі: навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 396 с.
7. Будинайте Г. Л. Поле профессиональной супервизии в системном подходе сегодня. Психология и психотерапия семьи. 2018. No 4. С. 15–29. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/pole-professionalnoy-supervizii-v-sistemnom-podhode-segodnya>.
8. Булюбаш И. Д. Как быть полезным терапевту или алгоритм очной супервизии. URL: <http://gestalt.dp.ua/index/0-123>.
9. Винер Дж., Майзен Р., Дакхэм Дж. Супервизия супервизора. Практика в поиске теории. Когито-Центр, 2006. 352 с.
10. Джейкобс Д., Мейер П. Супервизорство. URL: <https://bib.convdocs.org/v16676/?download=1>.
11. Забирко А. А. Практика супервизии в образовании психологов. Центр проблем развития образования БГУ. URL: <http://charko.narod.ru/tekst/sb1/zab.html>.
12. Кокорева, Ю. В. Технологии супервизии в социальных учреждениях: функции и направления. Текст: непосредственный. Молодой ученый. 2020. No 2 (292). С. 196–198. URL: <https://moluch.ru/archive/292/66265/>.
13. Кочюнас Р. Процесс супервизии: экзистенциальный взгляд. Экзистенциальная и гуманистическая психология. URL: <http://hpsy.ru/public/x2271.htm>.
14. Психологическая супервизия: учеб. пособие для бакалавриата и специалитета. 2-е изд. Москва: Юрайт, 2019. 176 с.
15. Развитие профессиональной идентичности психотерапевта: шесть стадий процесса супервизии. Ассоциация супервизоров и консультантов. URL: <https://supervis.ru/library/document/1349098735-superviziya-razvitie-professionalnoy-identichnosti-psihoterapevta-shest>.
16. Супервизия психотерапии. Академик. URL: http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_psychology/1090/.
17. Хейли Д. Что такое психотерапия. Глава 8. «Живая» супервизия. Библиотека Гумер. URL: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/heili/08.php.
18. Шаверен Дж. Супервизирование эротического переноса и контрпереноса. Журнал практической психологии и психоанализа. 2006. No 2. URL: <https://psyjournal.ru/articles/cupervizirovanie-eroticheskogo-perenosa-i-kontrperenosa>.
19. Шмойлова М. С. Супервизия в системе дополнительного психологического обучения. Новый век. URL: [http://www.nv.ru/](#)

<http://institutnv.ru/stati-propsiologicheskoe-obrazovanie/superviziya-v-sisteme-dopolnitelnogopsikhologicheskogo-obucheniya/>.

20. Гаранькова И. Ю. Краткая история развития супервизии, 2016. URL: <http://www.ww.supervis.ru/content/1296485948-garankova-iyukratkaya-istoriya-razvitiya-supervizii>
21. Микаэлян, Л. Л. Особенности супервизии в эмоционально-фокусированном подходе. Психология и психотерапия семьи. 2018. No 2. URL: <http://familypsychology.ru/mikae-lyan-l-l-osobennosti-supervizii-v-e-motsional-no-fokusirovannom-podhode/>.
22. Ушакова І. В. Супервізія: навч. посіб. для студентів вищ. навч.закл. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. 228 с.

Література іноземною мовою

1. Andersen, T. (1987). The reflecting team: Dialogue and meta-dialogue in clinical work. *Family process*, 26(4), 415–428.
2. Attardo, S., & Pickering, L. (2021). *Pragmatics and its Applications to TESOL and SLA*. John Wiley & Sons.
3. Balint, M. (1948). On the psychoanalytic training system. *Int. J. Psycho-Anal*, No 29, 163–173.
4. Bernard, J., Goodyear, R. (2004). *Fundamentals of clinical supervision*: 3rd ed. Boston: Pearson Education, 416 p.
5. Borders, L. D., & Leddick, G. R. (1987). *Handbook of counseling supervision* (pp. 9–10). Alexandria, VA: Association of Counselor Education and Supervision.
6. Caplan, G. (1998). *Mental health consultation and collaboration*. Long Grove. Waveland Press.
7. Colapinto, J. (1998). Teaching the structural way. *Handbook of family therapy training*.
8. Falender, C., Shafranske, E. (2004). *Clinical supervision: a competency based approach*. Washington D. C.: American Psychological Association, 348 p.
9. Fleming, J., Benedek, T. F. (1983). *Psychoanalytic Supervision: A Method of Clinical Teaching*. New-York: International Universities Press, 236 p.
10. Hawkins, P., Shohet, R. (2002). *Supervision in the helping professions: an individual, group and organizational approach*: Philadelphia, 230 p.
11. Hess, A. K. (2008). *Psychotherapy supervision: A conceptual review*.
11. A. K. Hess, K. D. Hess, & T. H. Hess (Eds.), *Psychotherapy supervision: Theory, research, and practice* (pp. 3–22). John Wiley & Sons, Inc.
12. Kadushin, A., Larkness, D. (2014). *Supervision in Social Work*, Columbia University Press. Fifth edition. Faculty & Staff Authored Books, 432 p. URL: https://scholarworks.boisestate.edu/fac_books/84.
13. Kessel, L., Dinien, H. (1993). The Dutch Concept of Supervision: Its Essential Characteristics as a Conceptual Framework. *The Clinical Supervisor*, No 1, pp. 5–27.
14. Kovacs, V. (1936): Training and control analysis. *Int. J. Psycho-Anal*, No 17, pp. 346–354.
15. Lesser, R. M. (1983). Supervision: Illusions, anxieties, and questions. *Contemporary Psychoanalysis*, No 19, pp. 120–129.
16. Liddle, H. A., Breunlin, D. C., Schwartz, R. C. (ed.) (1998). *Handbook of family therapy training and supervision*. Guilford Press. The Guilford family therapy series. New York; London.
17. Montgomery, M. J., Hendricks, C. B., & Bradley, L. J. (2001). Using systems perspectives in supervision. *The Family Journal*, No 9(3), pp. 305–313. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1066480701093011>.
18. Rogers, K. (1951). *Client-Centered Therapy* Boston: Houghton Miffline.

19. Selvini, M., Palazzoli, M. S., Allegra, G., Babando, R., Basile, P., Bedarida, L., ... & Serra, T. (2003). How Are the Anorexics Treated by Mara Selvini Palazzoli and Her Teams between 1971 and 1987 Faring. A Quantitative Study on the Results of Family Therapy, No 24(4), pp. 381–402.
20. Smith, R. L. (1993). Training in marriage and family counseling and therapy: Current status and challenges. Counselor Education and Supervision, No 33(2), pp. 89–101.
21. Supervision in Social Case Work. A Problem in Professional Education (1936). By Virginia P. Robinson. Chapel Hill: University of North Carolina Press, 199 p.
22. Systems Perspectives in Supervision (2001). The family journal: counseling and therapy for couples and families, No 9(3), pp. 305–313.
23. Todd, T. C., & Storm, C. L. (2014). The complete systemic supervisor: Context, philosophy, and pragmatics. John Wiley & Sons.
24. Toker, K. (2002). The Milan Approach to Family Therapy: a Critique. URL: <http://www.priory.com/psych/milan.htm>.
25. Watkins, C. E., Jr. (2013). The contemporary practice of effective psychoanalytic supervision. Psychoanalytic Psychology, No 30, pp. 300–328. URL: <https://psycnet.apa.org/record/2013-07337-001>.
26. Watkins, C. E., Jr. (2011). Does psychotherapy supervision contribute to patient outcomes? Considering 30 years of research. The Clinical Supervisor, 2011a, No 30, pp. 235–256. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/07325223.2011.619417>.
27. Watkins, C. E., Jr. (2012). Psychotherapy supervision in the new millennium: Competency-based, evidence-based, particularized, and energized. Journal of Contemporary Psychotherapy, No 42, pp. 193–203. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10879-011-9202-4>.
28. Watkins, C. E., Jr. (2013). The beginnings of psychoanalytic supervision: The crucial role of Max Eitingon. American Journal of Psychoanalysis, 2013a, No 73, pp. 254–270. URL: <https://link.springer.com/article/10.1057/ajp.2013.15>.
29. Watkins, C. E., Jr. (2011). Toward a tripartite vision of supervision for psychoanalysis and psychoanalytic psychotherapies: Alliance, transference-countertransference configuration, and real relationship. The Psychoanalytic Review, 2011b, No 98, pp. 557–590. URL: <https://guilfordjournals.com/doi/10.1521/prev.2011.98.4.557>.
30. Watkins, C. E., Jr. Milne, D. L. (Eds.). Wiley-Blackwell international handbook of clinical supervision. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9781118846360>.
31. Webb, A., & Wheeler, S. (1998). How honest do counsellors dare to be in the supervisory relationship? An exploratory study. British Journal of Guidance and Counselling, No 26, pp. 509–524. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03069889808253860>.
32. Wester, S. R., Vogel, D. L., & Archer, J. (2004). Male restricted emotionality and counseling supervision. Journal of Counseling and Development, No 82, pp. 91–98. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/j.1556-6678.2004.tb00289.x>.
33. Wheeler, S. (2007). Editorial. Counselling and Psychotherapy Research, No 7, pp. 1–2. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1080/14733140601185324>.
34. White, V., & Queener, J. (2003). Supervisor and supervisee attachments and social provisions related to the supervisory working alliance. Counselor Education & Supervision, No 42, pp. 203–218. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/j.1556-6978.2003.tb01812.x>.
35. Williams, A. (1995). Visual and active supervision: Roles, focus, technique. New York: W.W. Norton. URL: <https://psycnet.apa.org/record/1995-97218-000>.
36. Williams, A. M., Helm, H. M., & Clemens, E. V. (2021). The effect of childhood trauma, personal wellness, supervisory working alliance, and organizational factors on vicarious traumatization. Journal of Mental Health Counseling, No 34, pp. 133–153. URL: <https://meridian.allen>

press.com/jmhc/article-abstract/34/2/133/178059/The-Effect-of-Childhood-Trauma-Personal-Wellness?redirectedFrom=fulltext.